

Parlamentul
Republicii
Moldova

OBSERVATOR EUROPEAN

Nr.47

Octombrie 2023

*Prin cercetare și informare, spre
cunoaștere și dezvoltare*

Republica Moldova-UE

Ursula von der Leyen dă speranțe viitorului R. Moldova în UE

Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, aflată în vizită la Chișinău, a declarat că apreciază progresele înregistrate de Republica Moldova în parcursul său de aderare la UE, subliniind că solidaritatea Uniunii Europene față de Republica Moldova este de neclintit.

La începutul lunii noiembrie, Comisia va prezenta raportul său anual cu privire la extinderea UE și va evalua progresele Republicii Moldova în calitate de țară-candidat. Apoi această evaluare va fi discutată la Summitul Consiliului Uniunii Europene din decembrie, alături de alte țări cu statut de candidat al aderării la UE.

În cadrul vizitei a avut loc și ceremonia de semnare a acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind contractul de consolidare a statului și rezilienței pentru Republica Moldova. Conform documentului, până la sfârșitul acestui an, vor fi debursate alte 105 milioane de euro destinate Fondului de reducere a vulnerabilității energetice. Aceste 105 milioane de euro fac parte din pachetul de asistență a Uniunii Europene de 250 milioane anunțate anul trecut.

Acesta este cel de-al treilea sprijin bugetar oferit de UE pentru a face față creșterii costurilor energiei, precum și impactului grav al războiului Rusiei împotriva Ucrainei. Împreună cu primele două pachete de asistență în valoare de 75 de milioane euro și 60 de milioane euro.

Parlamentul European

Roberta Metsola sugerează că parlamentarii ucraineni și moldoveni ar putea deveni membri "observatori" ai Parlamentului European în timp ce țările lor negociază aderarea la UE

Președinta Parlamentului European, Roberta Metsola, a sugerat că parlamentarii ucraineni și moldoveni ar putea deveni membri "observatori" în cadrul Parlamentului European în timp ce cele două țări așteaptă aderarea oficială la Uniunea Europeană.

Președinta a sugerat că o serie de avantaje ar putea fi oferite țărilor aflate în pragul aderării, **de la avantaje pe piața unică până la implicarea în programul Erasmus pentru tineret.**

Eurodeputații observatori pentru Ucraina și Moldova nu ar avea drept de vot și ar fi nominalizați și nu aleși, dar ar avea locuri în cadrul instituției, care, în orice caz, va crește de la 705 la 720 de membri după alegerile europene din iunie 2024.

Conform regulilor Parlamentului European, doar atunci când un tratat de aderare formal este semnat, deputații observatori își pot ocupa locurile, ceea ce înseamnă că acest lucru ar putea fi încă la câțiva ani distanță.

Comisia Europeană

Programul de lucru al Executivului european pentru 2024 pune accent pe simplificarea normelor pentru cetățenii și întreprinderile din întreaga UE

Comisia Europeană și-a adoptat programul de lucru pentru 2024, care pune un accent puternic pe simplificarea normelor pentru cetățenii și întreprinderile din întreaga Uniune Europeană. Este o urmare a angajamentului președintei Ursula von der Leyen de a reduce cerințele de raportare cu 25%, în conformitate cu strategia de stimulare a competitivității pe termen lung a UE și de a ajuta IMM-urile.

Programul de lucru reflectă realizările din ultimii patru ani, prezintă noile propuneri ale Comisiei pentru lunile următoare, precum și inițiative semnificative menite să reducă birocrăția.

Având în vedere că peste 90% din angajamentele asumate în Orientările politice din 2019 au fost îndeplinite și au rămas doar câteva luni până la alegerile europene din 2024, noile inițiative prezentate în programul de lucru se limitează la cele care sunt încă necesare pentru îndeplinirea angajamentelor Comisiei sau pentru abordarea provocărilor emergente.

Comisia Europeană

Comisia Europeană a adoptat un set de acțiuni menite să prevină și să atenueze penuriile grave de medicamente în UE în iarnă

Un accent deosebit se pune pe cele mai importante medicamente, pentru care securitatea aprovizionării în UE trebuie garantată în orice moment. Ea vine ca răspuns la un apel ferm din partea statelor membre, lansat în cadrul Consiliului European din iunie 2023 și confirmat la Granada în octombrie 2023, precum și din partea Parlamentului European. Statele membre, EMA și Comisia au inițiat deja acțiuni care merg în direcția reformei farmaceutice propuse pentru a preveni și atenua riscurile de penurii critice. Comisia va continua să colaboreze cu statele membre pentru a accelera elementele reformei farmaceutice cu scopul de a spori securitatea aprovizionării, acolo unde este posibil.

Atenuarea penuriilor grave în această iarnă și ulterior

Conform Comisiei Europene, pentru a fi mai bine pregătiți în această iarnă și nu numai, au fost deja luate multe măsuri. Autoritatea pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitară (HERA) și Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) au identificat antibioticele esențiale (inclusiv cele de uz pediatric) pentru care anticipează riscul unor penurii grave înainte de iarnă. Au fost puse în aplicare măsuri pentru a asigura disponibilitatea acestor antibiotice.

Comisia Europeană

Plan de acțiune al Comisiei Europene pentru expansiunea energiei eoliene în Europa

Comisia Europeană a prezentat Planul de acțiune privind energia eoliană europeană, pentru a se asigura că tranziția către o energie curată merge mână în mână cu competitivitatea industrială și că energia eoliană continuă să fie o poveste de succes europeană.

Atingerea obiectivului UE convenit recent, de a obține cel puțin 42,5% energie din surse regenerabile până în 2030, cu ambiția de a ajunge la 45% din surse regenerabile, va necesita o dezvoltare masivă a capacității eoliene instalate, cu o creștere preconizată de la 204 GW în 2022 la peste 500 GW în 2030.

Traectoria de creștere a sectorului energiei eoliene se confruntă cu o serie unică de provocări, cum ar fi cererea insuficientă și incertă, procesul lent și complex de autorizare, lipsa accesului la materii prime, inflația ridicată și prețurile ridicate la produsele de bază, conceperea nefavorabilă a licitațiilor naționale, presiunea sporită din partea concurenților internaționali și riscurile în ceea ce privește disponibilitatea unei forțe de muncă calificate.

Uniunea Europeană își va revizui asistența pentru dezvoltare destinată palestinienilor după atacul Hamas împotriva Israelului

Comisia Europeană a anunțat că își va revizui asistența pentru dezvoltare destinată palestinienilor după atacul Hamas împotriva Israelului, fără a mai menționa o suspendare a acesteia, așa cum anunțase anterior comisarul ungar pentru vecinătate și extindere Oliver Varhelyi, spre consternarea unora dintre cele 27 de state membre.

Uniunea Europeană, cel mai mare susținător financiar al palestinienilor, are un buget de aproximativ 1,2 miliarde de euro pentru perioada 2021 - 2024 destinat finanțării proiectelor, în special în domenii precum educația și sănătatea.

Consiliul UE

Consiliul European a adoptat un nou act legislativ privind decarbonizarea sectorului aviatic. Urmează să fie folosiți mai mulți combustibili din surse regenerabile și cu emisii scăzute de CO2

Consiliul a adoptat un nou regulament cu privire la inițiativa "ReFuelEU în domeniul aviației". Prin utilizarea mai multor combustibili din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon se va reduce amprenta de carbon a sectorului aviației și se vor crea condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil în UE. Noul act legislativ va oferi securitate juridică operatorilor de aeronave și furnizorilor de combustibili din Europa. Prin lansarea producției pe scară largă de combustibili de aviație durabili, sectorul aviației din UE va deveni în curând mult mai verde. Este un pas esențial în amplul efort de a îndeplini obiectivele climatice la nivel european și mondial.

Zece orașe europene au primit eticheta de misiune a UE pentru planurile lor de a atinge neutralitatea climatică până în 2030

La 12 octombrie, zece orașe europene au primit eticheta Misiunii UE pentru orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei, una dintre misiunile UE în programul Orizont Europa. Eticheta misiunii UE reprezintă o recunoaștere a planurilor orașelor de a deveni neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei începând deja din 2030 și vizează facilitarea accesului la fonduri publice și private în vederea îndeplinirii acestui obiectiv.

Orașele care au primit eticheta sunt: Sonderborg (Danemarca), Mannheim (Germania), Madrid, Valencia, Valladolid, Vitoria-Gasteiz și Zaragoza (Spania), Klagenfurt (Austria), Cluj-Napoca (România) și Stockholm (Suedia).

Consiliul UE

Securitatea maritimă: Consiliul UE a aprobat strategia și planul de acțiune revizuite ale UE

Consiliul a aprobat astăzi o strategie și un plan de acțiune revizuite ale UE privind securitatea maritimă, care vizează abordarea provocărilor în materie de securitate pe mare.

Strategia și planul de acțiune aferent au fost adoptate pentru prima dată de Consiliu în 2014, planul de acțiune fiind actualizat în 2018. Împreună, cele două documente au creat un cadru cuprinzător pentru abordarea diferitelor amenințări și provocări pe mare, cum ar fi activitățile ilicite, concurența pentru resursele naturale și amenințările la adresa libertății de navigație. Strategia a contribuit la promovarea unei guvernante pe mare bazate pe norme și a dat un impuls cooperării internaționale.

Scopul revizuirii este de a se asigura că UE dispune de o gamă largă de instrumente eficiente pentru a aborda amenințările și provocările la adresa securității, noi și în continuă evoluție, inclusiv concurența strategică tot mai mare pentru putere și resurse în bazinele maritime din jurul UE și din afara acestora, degradarea mediului și atacurile hibride și cibernetice care vizează infrastructura maritimă. Strategia reprezintă un cadru cu ajutorul căruia UE poate să-și intensifice acțiunile pentru a-și proteja interesele pe mare și a-și apăra cetățenii, valorile și economia, inclusiv din perspectiva agresiunii militare nejustificate și neprovocate a Rusiei împotriva Ucrainei.

Strategia revizuită este structurată în jurul a șase obiective strategice, care au fost transpuse în planul de acțiune aferent sub forma a aproximativ 150 de acțiuni concrete: Intensificarea activităților pe mare, Cooperarea cu partenerii, Asumarea rolului de lider în ceea ce privește cunoașterea situației maritime, Gestionarea riscurilor și a amenințărilor, Consolidarea capacităților, Educație și formare.

Parlamentul European

Summitul social tripartit, 25 octombrie 2023

Liderii UE și partenerii sociali s-au reunit la Bruxelles pentru summitul social tripartit. Principala temă a summitului social a fost **„Realizarea elementelor constitutive ale unei economii europene de succes pentru lucrători și întreprinderi”**.

Principalele rezultate:

- abordarea penuriei de forță de muncă;
- o politică industrială și energetică pentru o Europă de succes, care oferă locuri de muncă de calitate și creștere durabilă;
- răspunsul la Legea Statelor Unite privind reducerea inflației și măsurile pentru economia europeană – punctul de vedere al partenerilor sociali.

„Uniunea Europeană este hotărâtă să devină o forță industrială, tehnologică și comercială. Aceasta înseamnă reducerea dependențelor noastre externe în domeniile critice, cum ar fi tehnologiile digitale, cele care contribuie la obiectivul zero emisii nete și materiile prime. Împreună, trebuie să creăm condițiile necesare pentru ca industriile și întreprinderile noastre să genereze locuri de muncă care au valoare pentru oameni și să dezvolte competențele acestora pentru economiile viitorului. Pe măsură ce ne adaptăm la tranziția verde, cea digitală și cea demografică, trebuie să ne asigurăm că economiile noastre rămân echitabile, reziliente, competitive și durabile. Partenerii sociali europeni ne vor ajuta să abordăm aceste provocări inevitabile și să facem din aceste tranziții un succes.”

Summitul zonei euro, 27 octombrie 2023

Summitul zonei euro a avut loc în configurație deschisă, concentrându-se asupra situației economice și financiare din UE.

La summitul la nivel înalt al zonei euro, organizat în marja Consiliului European, discuțiile au fost despre: situația economică și financiară; continuarea coordonării strânse a politicilor macroeconomice și guvernarea acestora; examinarea progreselor înregistrate în ceea ce privește uniunea piețelor de capital și uniunea bancară; moneda euro digitală.

Inflația rămâne o preocupare majoră, fiind esențial ca procesul de dezinflație să continue, consideră liderii UE.

Parlamentul European

Parlamentul European propune un buget mărit de 13 miliarde de euro pentru platforma STEP care ar trebui să acționeze ca un "teren de testare pentru un fond pentru suveranitate"

Parlamentul European și-a adoptat poziția cu privire la stabilirea unei **"Platforme pentru tehnologii strategice" (STEP)**, destinată să stimuleze tehnologiile strategice critice prin sprijin financiar, "sigiliul suveranității" și "portarul suveranității".

STEP urmărește să consolideze diverse programe și fonduri ale UE și să canalizeze până la 160 de miliarde de euro în noi investiții, alături de stimulentele politicii de coeziune și de mecanismul de redresare și reziliență (RRF).

Platforma va promova creșterea lanțurilor valorice tehnologice esențiale în economia digitală, în industriile cu emisii zero și în biotehnologii, precum și abordarea deficitului de forță de muncă și de competențe și sprijinirea inovării.

STEP ar trebui, de asemenea, să acționeze ca un "teren de testare pentru un fond pentru suveranitate cu drepturi depline" în următorul buget multianual al UE.

Parlamentul European a acordat Premiul Saharov pentru libertatea de gândire în 2023 lui Jina Mahsa Amini

Jina Mahsa Amini și mișcarea femeilor iraniene câștigă Premiul Saharov în 2023.

Parlamentul European a acordat Premiul Saharov pentru libertatea de gândire în 2023 lui Jina Mahsa Amini și mișcării "Femeie, Viață, Libertate" din Iran.

Președinta Parlamentului European, Roberta Metsola, a anunțat laureații pentru anul 2023 în sala plenară de la Strasbourg, în urma unei decizii a Conferinței Președinților PE, din care mai fac parte și liderii grupurilor politice.

Ceremonia de decernare a premiilor va avea loc la 13 decembrie 2023 în hemiciclul Parlamentului European de la Strasbourg.

Parlamentul European

Sticlele de Coca-Cola ar putea fi interzise în Uniunea Europeană

Sticlele care au reliefat numele anumitor mărci, precum cele de la Coca-Cola sau diferite branduri de whisky sau parfum, ar putea fi interzise în Uniunea Europeană, pentru a fi promovate ambalajele reutilizabile, o inițiativă ce provoacă nemulțumire în industria băuturilor.

Noile reguli de ambalare la nivelul UE sunt discutate în prezent la Bruxelles, ca parte a **Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (PPWR)** propus de Comisia Europeană. Legea a fost votată în comisia de mediu a Parlamentului European, marcând primul pas în acest demers, înainte ca plenul PE să dea un vot în noiembrie.

Producătorii se tem că legea riscă să încalce protecția drepturilor de proprietate intelectuală atunci când vine vorba de ambalaje speciale. În prezent, regulile cu privire la ambalaj sunt precizate în Articolul 9 din Directiva privind deșeurile de ambalaje, care impune ca greutatea și volumul ambalajului să fie reduse la minimum.

Fără taxe pe bagaje de mână sau pe locurile din avion: Parlamentul European cere companiilor aeriene să renunțe la aceste practici

Parlamentul European a adoptat o rezoluție prin care solicită companiilor aeriene standarde uniforme pentru bagajele de mână ale călătorilor.

Europarlamentarii intenționează să interzică taxarea, de către companiile aeriene, a bagajelor de mână sau „de cabină”. Impunerea de prețuri în acest caz e considerată a fi o decizie „nedreaptă”, pe considerentul că bagajul de mână „reprezintă un aspect necesar al călătoriei cu avionul”.

În prezent, nu există o regulă general valabilă pentru toate companiile aeriene cu privire la bagajul de cabină. Politica anumitor companii în privința acestor bagaje „creează taxe ascunse, ceea ce face mai dificil procesul de comparare a prețurilor”.

Parlamentul European

UE a ajuns la un acord istoric în privința migrației. Cum au votat Austria, Ungaria și Polonia

Noile norme vor permite statelor din prima linie să accelereze soluționarea cererilor de azil și să mute rapid persoanele în alte țări din Europa, evitând astfel repetarea situației din 2015, când un milion de refugiați au venit în UE din Siria și din alte țări, iar unele țări au acceptat mult mai mulți solicitanți de azil decât altele.

S-a ajuns la acord după ce Germania și Italia și-au depășit conflictul pe care îl aveau, generat de abordările diferite ale guvernelor europene în ceea ce privește migrația.

Polonia și Ungaria - care se opun cu fermitate găzduirii oricăror persoane sosite din Orientul Mijlociu și Africa - au votat împotriva acordului, în timp ce Austria, Republica Cehă și Slovacia, care au propriile reticențe, s-au abținut de la vot, iar decizia a fost adoptată cu vot majoritar.

Noua reglementare trebuie să fie acum aprobată de Parlamentul European.

Principalul obiectiv al acordului a fost acela de a împărți povara migrației la nivelul întregii Uniuni Europene, statele din prima linie "putând solicita măsuri de solidaritate și de sprijin din partea UE și a statelor sale membre", a declarat Fernando Grande-Marlaska Gómez, ministrul spaniol interimar al afacerilor interne.

Eurostat

Inflația din zona euro, cel mai scăzut nivel din ultimii doi ani. În octombrie a coborât la 2,9%

Prețurile de consum din zona euro și-au încetinit semnificativ ritmul de creștere în septembrie față de august, confirmând așteptările economiștilor, arată datele publicate de Eurostat.

Indicele Armonizat al Prețurilor de consum (IAPC) al zonei euro a crescut cu 4,3% față de aceeași lună a anului precedent, încetinind de la 5,2% în august.

Inflația de bază, excluzând prețurile la alimente, alcool, tutun și energie, a crescut cu 4,5% pe an, serviciile având cea mai mare contribuție la creșterea prețurilor. În același timp, prețurile la energie au scăzut față de aceeași perioadă a anului trecut.

Inflația generală mai lentă ar putea convinge Banca Centrală Europeană să lase ratele dobânzilor neschimbate, punând capăt unui ciclu lung de majorări. Cu toate acestea, este posibil ca o scădere a ratelor dobânzilor să nu aibă loc până în ultima parte a anului viitor, mai ales dacă inflația se atenuază mai puțin rapid în primele luni ale anului 2024.

La nivelul Uniunii Europene a scăzut semnificativ în luna septembrie până la 4,9%, de la 5,9% în luna august.